

indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Op- hold*). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

6) Første behandling af lovforslag nr. L 65:

Forslag til lov om sammenlægning af de bornholmske kommuner.

Af indenrigs- og sundhedsministeren (Lars Løkke Rasmussen).

(Fremsat 30/1 2002).

Sammen med denne sag foretoges:

7) Første behandling af lovforslag nr. L 66:

Forslag til lov om ændring af forskellige love som følge af sammenlægningen af de bornholmske kommuner.

Af indenrigs- og sundhedsministeren (Lars Løkke Rasmussen).

(Fremsat 30/1 2002.)

Lovforslagene sattes til forhandling.

Forhandling

Kl. 18.30

Thor Gunnar Kofoed (V):

Den 29. maj stemte den bornholmske befolkning klart ja, ved at 73,9 pct. ønskede en anden offentlig struktur end den, der var kendt med fem kommuner og et amt.

Lovforslaget, som indenrigsministeren har fremsat, kunne virke ret ubetydeligt, men det er rent faktisk en utrolig spændende proces, der her er sat i gang på Bornholm. Den kan få utrolig stor betydning for den fremtidige kommunale struktur i Danmark. Derfor lægger Venstre meget vægt på, at lovforslaget vedtages i dets nuværende form, da det er et resultat af en lang proces internt på Bornholm samt mellem Indenrigsministeriet og Bornholm.

Det bemærkelsesværdige er, at hele processen er startet nedefra, hvor alle ideer og tanker om en kommunal udvikling er startet. Oppefra blev der sået tvivl, om det overhovedet var noget at gå i gang med, og i givet fald ville det være utrolig problematisk.

Der var jo ikke lavet store forkromede ekspertmodeller at tage udgangspunkt i, og derfor

var der ikke nogen, der ønskede, at man skulle gå i gang med det, men befolkningen ønskede en fri proces. Man ønskede større lokal kompetence, samtidig med at man ikke ville fortsætte med det bureaukrati, der var forbundet med samarbejde eller snarere mangel på samme.

Kassetænkning mellem amtet og kommunerne var også en væsentlig grund til det store ja. Problematikken med, at kommunernes sygedagpenge ophobedes, fordi folk ventede på behandling, samtidig med at amtets sygehusudgifter ikke kunne slå til til behandlingerne, for tidlig udskrivning fra hospitalerne med dyr hjemmepleje som resultat for kommunerne og kommunernes specialundervisning, som amtet skulle betale halvdelen af uden at have indflydelse på, om det kunne laves noget, der var bedre og billigere, alt det var med til utilfredsheden med det bestående.

Lovforslaget giver mulighed for sammenlægning og beslutter, hvilke rammer for overgangsfasen der skal være for på den ene side de fem kommuner og Bornholms Amt og på den anden side den nye Bornholms Regionskommune. Det er jo dem, der skal lave hele sammenlægningen, og det er også dem, der skal lave det første budget.

Det har været af stor betydning for bornholmerne, at det kom til at hedde Bornholms Regionskommune, fordi navnet signalerer, at det ikke blot er en almindelig kommune, men det rent faktisk er noget, der har lige så store beføjelser på linje med Frederiksberg og Københavns Kommuner. Derudover er signalværdien af afgørende betydning for bornholmerne, især når vi ser frem i tiden og Østudvidelsen er en realitet.

Indenrigsministerens frihedsbrev passer perfekt ind i dette arbejde, der nu skal i gang på Bornholm, for nytænkning har ikke nogen begrænsninger i den proces. Lovforslaget har været til høring hos de bornholmske kommuner og i Bornholms Amt, uden at det har afstedkommet bemærkninger.

Lovforslag nr. L 66 er en naturlig følge af lovforslag nr. L 65; og derfor anbefaler Venstre varmt, at lovforslagene vedtages.

(Kort bemærkning).

Jeppe Kofod (S):

Det er meget fint med de mange positive ord, som Venstres ordfører i denne her sag har nævnt fra talerstolen, og vi deler i Socialdemokratiet mange af de betragtninger.

Der er dog en ting, jeg er nødt til at spørge Venstres ordfører om. Det er, at regeringen jo har spillet ud med en finanslov, som unægtelig får meget negative regionalpolitiske konsekvenser, især for de mest udsatte udkantsområder, herunder Bornholm. Hvis man skulle citere nyhedsmagasinet »Danske Kommuner«, det kan man sige repræsenterer kommuner bredt i hele landet, så kritiserer lederen i det her nyhedsmagasin netop den borgerlige regering for ikke at tage nok hensyn til bl.a. Bornholm, og man siger direkte, at det finanslovsforslag, den borgerlige regering har fremsat, kan få skadelige virkninger for regionalpolitikken på Bornholm, og det harmonerer ikke med, hvad regeringen og parti- et Venstre sagde i valgkampen.

Så jeg vil bare spørge Venstres ordfører, hvad Venstres ordfører vil gøre for at få regeringen til at trække de forslag tilbage, der har negativ regionalpolitisk virkning.

Kl. 18.35

(Kort bemærkning).

Kristen Touborg (SF):

Venstres ordfører talte varmt for den decentrale model, som denne sammenlægning vil komme til at foregå efter. Det kan SF fuldt ud tilslutte sig. Vi er 100 pct. enige i, at det er utrolig vigtigt for den proces, der måtte komme andre steder. Så vidt er der ingen uenighed.

Men jeg vil godt spørge til bemærkningen om, at bl.a. kassetænkning mellem amt og kommuner havde været medvirkende til, at man fik så klart et flertal for en sammenlægning, for det får mig jo til at tænke på: Betyder det, at Venstre nu siger det, at det får yderligere konsekvenser ude i landet? Hvad betyder de ord for strukturen i forhold til amterne i det øvrige land?

Det må vel være sådan, går jeg ud fra, at kassetænkningen på Bornholm og kassetænkningen i Ringkjøbing Amt er omtrent ens.

(Kort bemærkning).

Thor Gunnar Kofod (V):

Til hr. Jeppe Kofod kan jeg sige, at af den negative regionalpolitiske konsekvens af finansloven er det en meget lille ting, der vil ramme Bornholm, især når vi ser på, hvem det egentlig er, der er ansvarlig for den situation, Bornholm er i.

Vi er helt enige i, at Bornholm er i en absolut dårlig økonomisk situation i forhold til visse andre dele af landet, men det er den tidligere rege-

ring jo absolut ansvarlig for. Så det ansvar synes jeg ikke denne regering skal tage, for den har jo trods alt kun siddet i 2½ måned.

Men jeg er da overbevist om, at den nuværende regering vil se på, hvad der reelt kan gøres for at hjælpe Bornholm i den fremtidige situation, men det har ikke noget med det her lovforslag at gøre. Det her lovforslag er sammenlægningen, og det er en helt anden ting.

Med hensyn til kassetænkningen vil jeg sige, at der er mange af de nye ting, der kommer fra Bornholm, som absolut kan have indvirkning på den kommunale struktur i Danmark. Jeg synes, det er en spændende proces, der starter, som vi skal tage positivt imod.

(Kort bemærkning).

Jeppe Kofod (S):

Det er rigtigt, at dette lovforslag handler om sammenlægning af de bornholmske kommuner, om lovgrundlaget herfor, om de kommunaløkonomiske grunde herfor, men det handler også om, at man i forbindelse med forhandlingerne om sammenlægningen af de bornholmske kommuner og amtet indgik en aftale, godt nok med den daværende socialdemokratisk ledede regering. Man lavede en regeringserklæring, hvor regeringen påtog sig at arbejde aktivt for at fremme forskellige ting på Bornholm.

Hvis man så ser på, hvad regeringen har gjort konkret i det finanslovsforslag, den har fremsat, så kan man jo bare nævne, at regeringen har lukket Center for Regional- og Turismeforskning, der er nedskæring af arbejdsmarkedsuddannelserne, der er ikke nogen støtte til miljøarbejdet på Bornholm, Den Grønne Guide bliver fjernet, der er 9 mio. kr. mindre til de bornholmske kommuner, der er nedlæggelse af mange statslige arbejdspladser i bl.a. AF Bornholm, Told og Skat og ikke mindst statsskovvæsenet, der er dårlige vilkår for øens hjemmeservicefirmaer, der er afskaffelse af servicejobordningen, der kunne hjælpe den ældre del af de 4.000 arbejdsløse, som øen har, osv.

Derfor stiller jeg spørgsmålet én gang til: Hvad vil Venstres ordfører gøre for at overbevise den af Venstre ledede regering om, at de her forslag rammer ekstra hårdt på Bornholm, og at de derfor må tages af bordet? Men de rammer ikke kun Bornholm, de rammer også alle andre udkantsområder i Danmark.

(Kort bemærkning).

Kristen Touborg (SF):

Jeg tror ikke helt, Venstres ordfører forstod mit spørgsmål, eller også ønskede han ikke at forstå det, så jeg må hellere præcisere det lidt:

Når Venstres ordfører nu mener, at sammenlægningen her har så gavnlige virkninger bl.a. på kassetænkning, betyder det så, at Venstre dermed vil sige, at Venstre nu arbejder på en kommunalreform for resten af landet, som indebærer, at amterne skal nedlægges, så man kan undgå den kassetænkning?

(Kort bemærkning).

Thor Gunnar Kofoed (V):

På den ene side er det rigtigt, at regeringen via finanslovsforslaget har fjernet nogle arbejdspladser på Bornholm, men det er jo ikke noget i forhold til, hvad der er fjernet af den tidligere regering, vil jeg sige. I den regeringsperiode var vi oppe på langt over 1.000 arbejdspladser.

Kl. 18.40

På den anden side vil jeg sige, at i finanslovsforslaget er der også lettelser til erhvervslivet, som gør, at vi kan skabe nye arbejdspladser. Derfor er det vel bedre, at man fjerner nogle arbejdspladser, der ikke er bæredygtige i sig selv, at der bliver skabt nogle rammer, så der kan skabes andre arbejdspladser. Det er den politik, regeringen vil føre.

Med hensyn til kassetænkning, om det vil få konsekvens for kommunestrukturen i Danmark, om man vil nedlægge amterne:

Det er da klart, at en proces er startet på Bornholm, og hvis der er nogle ting, der virker, sådan at det er en farbar vej at gå i den kommende kommunalpolitik i Danmark, jamen så er det da klart, at vi skal bygge videre på de resultater, som kommer fra Bornholm.

Der er problemer i den kassetænkning eller den gråzoneproblematik mellem amter og kommuner, og det er ikke kun på Bornholm, det er helt rigtigt, at det er over hele landet. Det kan vi måske se nogle løsninger på i den proces, vi får derovre.

(Kort bemærkning).

Jeppe Kofod (S):

Nu har jeg da i hvert fald fået lidt svar fra Venstres ordfører. Svaret går på, at alle de, der mister deres arbejdspladser nu, at den økonomi, der bliver hevet ud af Bornholm, af det bornholmske samfund, får det mangfoldigt tilbage i

form af de skattelettelser og de tiltag, som regeringen i øvrigt har taget.

Det synes jeg er et interessant synspunkt, ikke mindst fordi jeg står her med et brev, som er sendt til statsminister Anders Fogh Rasmussen den 19. december 2001.

Det er et brev fra Bornholms Amt, fra kommunerne på Bornholm, fra Det Regionale Arbejdsmarkedsråd og Bornholms Erhvervsråd, en fælles henvendelse, hvor alle disse mennesker, politikere, erhvervsfolk er enige om, at der er behov for en ny udvikling på Bornholm. Man understreger regeringserklæringen i forbindelse med lovforslaget om kommunesammenlægning.

Alligevel fremsætter regeringen et finanslovsforslag, der skærer ned på en række af de ting, som man har sagt, man vil hjælpe Bornholm med. Jeg kunne nævne Center for Regional- og Turisemeforskning. Jeg kunne nævne en række arbejdsmarkedsuddannelserne.

Det gør da indtryk, og jeg synes, Venstre en gang mere burde overveje sin politik og prøve at vurdere den i lyset af dens regionale konsekvenser, ikke mindst for udkantsområder som Bornholm og andre steder i landet.

Jeg vil opfordre Venstres ordfører: Må vi få et klart svar. Støtter han de tanker, eller er han imod?

Den fg. formand (Inge Dahl-Sørensen):

Hr. Kristen Touborg også for en tredje og sidste bemærkning.

(Kort bemærkning).

Kristen Touborg (SF):

Jeg er nødt til at forsøge én gang til, for jeg forstår godt, hvad Venstres ordfører siger, men jeg er ikke helt klar over, hvad rækkevidden er af det.

Derfor vil jeg vende det lidt om og så sige, at jeg har forstået det sådan, at Venstre nu har skiftet politik, sådan at man vil arbejde på at nedlægge amterne i hele landet. Hvis det nu er forkert, så vil jeg i hvert fald gerne have det rettet.

(Kort bemærkning).

Thor Gunnar Kofoed (V):

Den nuværende regering har klart sagt til Bornholm, at den til punkt og prikke følger den regeringserklæring, den tidligere regering lavede. Derom hersker der ingen tvivl, og det har man oplyst over for bornholmerne.

Med hensyn til Center for Regional- og Turis-
meforskning, så er der lavet en ny aftale, som ef-
ter min opfattelse er bedre for Bornholm, for
Bornholm får større indflydelse på det arbejde,
centeret fremover skal udføre. Man kan selv
være med til at styre, hvad det er for en udvik-
ling, der skal være. Så den aftale tager jeg ikke
som et nederlag for bornholmerne.

Med hensyn til om Venstre har skiftet politik.
Det har det ikke. Nej. Det er sådan, at de ting, vi
sætter i gang på Bornholm, kan man også sige er
en form for forsøgsprojekt for at se, hvilken virk-
ning det får, at man får en anden struktur. Man
kan se, hvad det er for en effekt, man får ud af
den proces, der er sat i gang. Derefter vil man
tage stilling til, hvad det er, man skal.

Der er absolut ikke skiftet politik på det om-
råde.

Den fg. formand (Inge Dahl-Sørensen):
Hr. Jeppe Kofod som ordfører.

Jeppe Kofod (S):

Bornholm har brug for en ny start. Den negative
befolkningsudvikling, øens geografiske isolati-
on, en reel arbejdsløshed på 20 pct. og et fald i
antallet af øens arbejdspladser er en uholdbar
udvikling. Ikke mindst på den baggrund stemte
et flertal – 3 ud af 4 bornholmere – den 29. maj ja
til at lægge de fem bornholmske kommuner og
Bornholms Amt sammen til én bornholmsk regi-
onskommune under ledelse af et bornholmsk re-
gionsråd.

Kl. 18.45

En så overvældende og folkelig opbakning til
Danmarks første frivillige kommunesammen-
lægning forpligter politikere både på Christians-
borg og på Bornholm til at muliggøre sammen-
lægningen og lette omstillingsarbejdet. Her er
det vigtigt, at regeringen i videst muligt omfang
bidrager til statslig dækning af omstillingsom-
kostningerne i den sammenhæng.

Denne velvilje har det bornholmske forhand-
lingsudvalg allerede mødt ved forhandlinger
sidste år med den socialdemokratisk ledede re-
gering, mens de sammen med Indenrigsministe-
riet under ledelse af den forhenværende social-
demokratiske indenrigsminister, fru Karen Jes-
persen, udarbejdede grundlaget for lovforslaget
og den kommunale økonomi.

Det har stået klart for begge parter, at en sam-
menlægning af de bornholmske kommunale en-
heder vil lette flere ting, de demografiske og ge-
ografisk betingede udfordringer, som Bornholm

må ruste sig til. Den nuværende indenrigsmini-
ster hæfter sig i fremsættelsen ved de admini-
strative og servicerelaterede besparelser, sam-
menlægningen vil give. Besparelserne er da
også værd at tage med i så spændt en økonomi
som den bornholmske.

For Socialdemokratiet er det dog afgørende,
at Bornholm regional- og kommunaløkonomisk
ikke vil være ringere stillet efter sammenlægning-
en end før. Derfor vil vi i udvalgsarbejdet med
lovforslagene holde regeringen fast på, at dette
sikres, og at man i den sammenhæng efterkom-
mer bornholmske ønsker.

Men den største fordel ved sammenlægning-
en er, at Bornholm får en ny start som en hand-
lekraftig, ny regionskommune, der frigør sig fra
fortidens pessimisme, og tør møde fremtidens
udfordringer, at Bornholm som en ny regions-
kommune kan tale med én stemme udadtil, det
er der så sandelig brug for i disse tider, hvor en
borgerlig regering foretager en nedskæringspo-
litik, der rammer udkantsregioner som Born-
holm ekstra hårdt.

Sammenlægningen, det lovmæssige og kom-
munaløkonomiske grundlag, er som bekendt
ledsaget af en regeringserklæring om at intensi-
vere statens aktiviteter på Bornholm, som den
forrige socialdemokratisk ledede regering fik
udarbejdet. Statslige arbejdspladser og partner-
skab mellem staten og Bornholm er en afgøren-
de forudsætning, når det nye regionsråd skal
vende udviklingen på øen.

Desværre har vi set et finanslovforslag fra re-
geringen, der går stik imod intentionerne i re-
giveringserklæringen. Og selv ikke et brev til stats-
minister Anders Fogh Rasmussen, fremsendt
den 19. december 2001, for 2 måneder siden, har
givet noget svar til det bornholmske samfund.

Kommunernes Landsforening udsendte også
et faresignal i deres seneste leder om, at regions-
kommunen får sværere ved at blive den succes,
som bornholmerne håber på, når staten skærer
ned på tilskud. Det synes jeg regeringen og Ven-
stre skulle notere sig.

Jeg kan derfor ikke lade være med at bruge
denne oplagte lejlighed til at opfordre regerin-
gen til at finde det regionalpolitiske sindelag
frem. Jeg vil opfordre alle andre partier til lige-
som Socialdemokratiet at gå positivt ind i dette
banebrydende udvalgsarbejde. Jeg vil opfordre
til, at man lytter til de lokale kræfter og forslag,
og jeg opfordrer til, at Bornholm under omstil-
lingsprocessen får al den medvind, der er brug
for. Det er der behov for, hvis det bornholmske

samfund skal blive bæredygtigt på længere sigt, der er behov for at give Bornholm en ny start.

Derfor er vi selvfølgelig positive over for begge lovforslag fra Socialdemokratiets side og går positivt ind i udvalgsarbejdet med de mange høringssvar og de reaktioner, der er på lovforslagene.

Jeg skal så også med formandens tilladelse på vegne af Det Radikale Venstres ordfører, fru Marianne Jelved, der desværre ikke kan være til stede i salen på nuværende tidspunkt, sige, at Det Radikale Venstre også er positive over for begge lovforslag.

Poul Nødgaard (DF):

Bornholm skriver danmarkshistorie i dag, hvor Folketinget førstebehandler de to lovforslag, som muliggør, at Bornholm fra 1. januar 2003 kommer til at udgøre en samlet kommunal enhed, der både påtager sig de kommunale og de amtskommunale opgaver, faktisk præcis sådan som Københavns og Frederiksbergs kommuner gør det.

Meget arbejde er gået forud for dette historiske skridt. Et utal af møder har været holdt på Bornholm, bl.a. mellem de fem kommuner og også med amtskommunen. De fem kommuner har jo faktisk fungeret ganske udmærket siden den 1. april 1970, hvor Danmark fik den store kommunalreform, der reducerede kommunernes antal fra 1.300 til de nuværende to hundrede og nogle og halvfjerds. Og så kunne man nærliggende spørge: Hvorfor så et ønske om en så omfattende reform, som der her lægges op til? Jeg prøver selv at give svaret, for jeg synes, det er ganske enkelt.

Den bornholmske befolkning har ved en folkeafstemning bestemt, at man ønsker – og misforstå mig ikke – et samlet Bornholm. For Dansk Folkepartis vedkommende siger vi tillykke til Bornholm, hvor et befolkningsflertal på ikke mindre en 74 pct. har fundet, at Bornholms fremtidige interesser bedst varetages, såfremt der gennemføres en sådan sammenlægning.

Kl. 18.50

I Dansk Folkeparti har vi altid haft den opfattelse, at ændringer i kommunernes antal skal være et folkeligt ønske, og i denne udtalelse ligger der fra min side i dag, at det også fremover vil være særdeles uklogt at ændre i kommunernes antal andre steder i landet, såfremt der ikke disse steder også i kommunerne er et bredt folkeligt ønske derom.

I Dansk Folkeparti så vi gerne, at Bornholms kommunalbestyrelse ikke skulle benævnes Bornholms Regionsråd, dette skurrer noget i vores ører, så det var måske en af de ting, vi kunne drøfte under det forestående udvalgsarbejde. Jeg har også set i høringssvarene, at der er lidt delte opfattelser af den benævnelse på Bornholm. Jeg synes, man skulle tage, om man må bruge udtrykket, tyren ved hornene, og så kalde den det, den hedder: Bornholms Kommune, men det er jo en ting, vi kan vende tilbage til.

I hvert fald vil Dansk Folkeparti medvirke aktivt og meget positivt til, at de to lovforslag vedtages hurtigst muligt, så de mange forberedelser, der kommer forud for valget den 29. maj af det 27 mand store regionsråd, kan komme i gang.

Den opgave, som det nyvalgte regionsråd står over for frem til den egentlige reformstart den 1. januar 2003, bliver meget, meget omfattende, men bestemt ikke uden problemer. Hvordan skal administrationen indrettes? Hvor skal hovedcentret placeres? Hvordan skal personalet i de mange kommuner og amtskommunen placeres, og hvem skal lave hvad, og hvad ved jeg? Jeg kender det fra kommunalreformen i 1970, så jeg ved, hvad jeg taler om.

Men nu skal dette omfattende forberedelsesarbejde så i gang og lad os håbe og tro på, at de nyvalgte bornholmske politikere, 27 af slagsen, i enighed løser de mangeartede praktiske ting ved reformens gennemførelse.

Den omstændighed, at befolkningen med et stort flertal har ønsket denne reform, må jo også betyde, at politikerne dermed har fået et kraftigt signal om, at der skal samarbejdes i forbindelse med denne sammenlægnings heldige gennemførelse.

Et sådant arbejde vil også være til gunst for turist- og erhvervslivet – jeg synes ikke, at der har været sagt så forfærdelig meget om det – der helt givet har store forventninger til, hvilken positiv effekt det nye kommunale billede vil medføre netop for disse områder, for jeg går ud fra, at netop den sammenlægning her må komme til at betyde, at erhvervs- og turistbilledet på Bornholm nu ikke længere betyder, at man i kommunerne skal ligge og bekæmpe hinanden om, hvem der nu får hvilken virksomhed, og hvad ved jeg. Jeg går ud fra, at det simpelt hen må være ledetråden i den sammenlægning, at man nu får en samlet erhvervs politik for Bornholm og også en samlet turistpolitik.

Og så afslutningsvis blot den ganske korte bemærkning, at nu ser vi frem til et hurtigt ud-

valgsarbejde. Jeg kan lige tilføje her fra Folketingets talerstol, at Folketingets Kommunaludvalg kommer til Bornholm mandag den 11. marts fra morgenstunden af for sammen med kommunalpolitikere, amtspolitikere og turistfolk, erhvervsfolk og andre at drøfte de her to lovforslag og høre, hvad der rører sig på Bornholm, og også af bornholmernes egen mund få nogle oplysninger, som vi måske ikke har igennem det foreliggende lovforslag.

Men jeg tror, at det her er en af de få sager, hvor vi i hvert fald nok trykker på de grønne knapper stort set alle sammen herinde, det vil jeg i hvert fald håbe på. Om det baner vejen for yderligere sammenlægninger i det ganske land, kan vi ikke vide noget om. Nu er det Bornholm, vi taler om, men man ved jo aldrig, om det kunne betyde, at Venstre kunne komme til besiddelse med hensyn til at få amterne nedlagt, for når både Dansk Folkeparti og Det Konservative Folkeparti er indstillet på det, ja, så er vi nået et langt skridt ved at få et regeringsskifte. Så nu må vi tale lidt godt med de Venstrefolk, når nu de har fået deres finanslov i hus, nu skal de lige have lidt ro til det, og så tager vi næste etape. Det bliver en diskussion, om vi fortsat skal have amter i Danmark, men det vedrører denne debat ikke.

Tillykke Bornholm, og vi glæder os til at gense Bornholm den 11. marts.

(Kort bemærkning).

Jeppe Kofod (S):

Jeg synes, det var en flot tale, Dansk Folkepartis ordfører her fremførte, med mange gode og rigtige betragtninger. Dog må jeg spørge ordføreren om en ting, nemlig det forhold, at Dansk Folkeparti ikke kunne forstå, at det er vigtigt for bornholmerne, at det hedder Bornholms Regionskommune, at det er vigtigt for bornholmerne, at man har et regionsråd.

Der vil jeg blot oplyse, at det er Socialdemokratiets holdning, at det er vigtigt i denne her sammenhæng, at man benævner kommunen Bornholms Regionskommune og rådet regionsrådet, fordi det giver den regionale identitet, som Bornholm har i forvejen, men det understreger den regionale identitet, og det er vigtigt. Jeg håber, at Dansk Folkeparti vil ændre opfattelse på det punkt her, så de også kan støtte navnet på kommunen.

(Kort bemærkning).

Kristen Touborg (SF):

Det er hr. Poul Nødgaards bemærkninger til sidst, jeg tror, det var dem, der ikke stod i manuskriptet, der får mig herop.

Det er jo interessant at få en bemærkning om, at når nu finansloven er i hus, så kan vi jo altid efterfølgende – det er ikke et citat, men jeg forstår det sådan – få betalingen på anden vis.

Mit klare spørgsmål til hr. Poul Nødgaard er: Hvis det er sådan, at De Konservative, Venstre og Kristeligt Folkeparti kan blive enige om en politik, der hedder, at vi nedlægger amterne, vil man så gøre det, uanset hvad man siger ude omkring?

(Kort bemærkning).

Thor Gunnar Kofoed (V):

Kan Dansk Folkeparti ikke ligesom acceptere, at bornholmerne gerne vil hedde Bornholms Regionskommune? Rent faktisk vil bornholmerne få meget større glæde af det der ord region, og det bunder i, at i flere år, ja, faktisk i to regeringsperioder, har man haft mindre og mindre slagkraft over for den daværende regering, og derfor ville man have mere indflydelse på det, man selv ville foretage sig.

Men det var ikke muligt med den tidligere regering, og derfor blev det her lovforslag lavet, som det er nu. Men bornholmerne lægger sådan set meget mere i det ord region, end der er lagt op til.

(Kort bemærkning).

Poul Nødgaard (DF):

Det er jo sådan, at forud for møderne her i Folketinget holder de forskellige politiske partier gruppemøder. Det er jo kendt af alle her i salen, og det her var noget, vi drøftede lidt i dag. Det forstyrrer altså ikke personlige nattesøvn, om det hedder regionsråd eller kommune, men der er i hvert tilfælde nogen i vores gruppe, der synes, da vi brugte ordet region, at det skurrede i deres ører. Personligt synes jeg også, at Bornholms Kommune vil være et flot navn, men hvis det er et meget udbredt ønske på Bornholm, så tror jeg ikke, det er det, der vælter det pågældende lovforslag, bestemt ikke.

Det, jeg vil sige til hr. Touborg omkring amterne – nu blev Kristeligt Folkeparti nævnt, men det var jo Venstre, De Konservative og Dansk Folkeparti, hr. Touborg mente – er, at vi jo aldrig, og det har hr. Touborg jo fulgt de år, jeg har været i Folketinget, og jeg har været herinde i 11 år,

har lagt skjul på, at Danmark kun skal have to offentlige niveauer: kommunerne og staten. Og vi er enige med Det Konservative Folkeparti – nu er de jo gået lidt uden for synsvidde, men kommer vel ind igen – og de går jo med fuld styrke også ind for, at vi skal se på, at vi får en reform, således at vi kommer af med amterne.

Og det kunne jeg næsten forstå eller tro og håbe på, at det også var den politik, som hr. Touborgs parti har. Det her har intet som helst at gøre med betaling for noget som helst. Den her sag har ene og alene noget at gøre med, at Danmark er for lille et land med 5 mio. mennesker til i længden at opretholde tre offentlige administrationsniveauer.

Og det er derfor, vi er ret optaget af at få f.eks. vores sygehuse lagt under staten. Vi mener, det er sundhedsministerens opgave, at vi har et ensartet sygehusvæsen i dette land, og da sygehusvæsenet er hovedparten af amternes opgaver, så lad sundhedsministeren sammen med sine folk lave et godt samlet sygehusvæsen, hvor der ikke er den forskel, som der er i dag fra amt til amt. For amterne er bestemt ikke lige gode til at drive sygehusvæsen.

De øvrige opgaver skal vi naturligvis se på. Der må mange af dem jo ende ude i kommunerne, og hvis der er nogle mindre kommuner, der synes, de får så mange ting lagt ud, at de synes, de vil samarbejde og måske også lægge kommunerne sammen, jamen så er de velkomne til at gøre det, nøjagtig som det her lovforslag er udtryk for.

Så det kan godt være, at en nedlæggelse af amterne på kort sigt måske endda vil betyde, at vi får et færre antal kommuner i Danmark. Det vil jeg bestemt ikke afvise, men det skal stadig væk som ved dette her lovforslag være som et folkeligt ønske.

Jeg tror, jeg har svaret på det, der stod på sedlen, så godt jeg har kunnet. Og må jeg lige sige angående regionsrådet, det glemte jeg lige at sige, så hvis formanden lige giver tilladelse til det: Bornholm har 44.000 indbyggere. Ringsted, hvor jeg bor, har 30.000-32.000 indbyggere. Vi kunne jo ikke drømme om at kalde os Midtsjællands eller Ringsted Regionsråd eller noget. Vi kalder os Ringsted Kommune, for det er det, vi er, og det er det, vi bliver ved med at være.

(Kort bemærkning).

Jeppe Kofod (S):

Ikke for at starte en lang debat på det her fremskredne tidspunkt, men jeg synes, det er meget,

meget vigtigt at få sagt også til Dansk Folkeparti og Dansk Folkepartis ordfører, at efter at lovudkastene blev fremsendt til høring, og høringsvarene indkom, var der altså et meget, meget udbredt ønske, et forståeligt ønske, fra bornholmsk side om, at det blev en regionskommune, at man fik et regionsråd.

Kl. 19.00

Nu sammenligner Dansk Folkepartis ordfører Bornholm med Ringsted. Bornholm er jo en region i kraft af vores geografiske beliggenhed, i kraft af vores samfund. Derfor er det vigtigt, at man støtter de tanker, der kommer nedefra, og derfor er det også godt, at det navn bliver brugt i lovforslaget. Det støtter vi i Socialdemokratiet. Det er et vigtigt signal til det øvrige Danmark, men også i forhold til EU og den måde, man betragter Bornholm på i EU-sammenhænge, hvor det giver adgang til nogle ting, når man er en region.

Så det håber jeg Dansk Folkeparti vil lytte til på trods af skepsis i Dansk Folkepartis bagland. Det her er vigtigt for Bornholm.

(Kort bemærkning).

Thor Gunnar Kofod (V):

Jeg vil fortsætte, hvor hr. Jeppe Kofod slap. Ordet region er af utrolig stor betydning for bornholmerne, og der er den store forskel på Ringsted og Bornholm, at der er vand hele vejen rundt om Bornholm. For mange andre ligger Bornholm langt væk fra resten af Danmark, næsten i lighed med Færøerne og Grønland, især hvis man spørger en fra Ringsted.

Derfor har ordet region stor betydning, også i forhold til hospitalsvæsenet, for man kan ikke bare centralisere og sige, at vi skal have ét sygehusvæsen, for så taber de mindre yderområder som f.eks. Bornholm i en fælles løsning. Derfor er regionen vigtig.

(Kort bemærkning).

Poul Nødgaard (DF):

Jeg tror sådan set, vi kan stoppe diskussionen om det. Jeg har bare nævnt det, fordi jeg føler, at jeg skylder min gruppe at nævne det over for Folketinget i forbindelse med debatten. Det er sådan, det er. Det er bestemt ikke noget, vi stiller et konkret ændringsforslag om i forbindelse med lovens vedtagelse. Det vil jeg gerne helt klart sige. Vi vil bare gerne have det noteret i journalerne, som jo udkommer, hvad vi har sagt omkring de her ting. Så er den sag færdig.

Det må ikke gå ud over helheden i det her. Vi stiller ikke et konkret ændringsforslag for at lave den benævnelse om. Vi ville bare gerne nævne det, vi synes var ret og rimeligt.

Og så tror jeg ikke, der er flere korte bemærkninger, når jeg er så imødekommende, vel?

Else Theill Sørensen (KF):

Under indtryk af dele af den debat, der allerede har fundet sted, vil jeg gerne bede om, at man bemærker de første ord, jeg siger.

Da den konservative ordfører, Knud Erik Kirkegaard, ikke kan være til stede, skal jeg på hans vegne sige følgende:

Med disse to lovforslag lægges der op til den mest omfattende ændring i den kommunale struktur i Danmark siden kommunalreformen i 1970. Det er altså et ganske væsentligt kapitel i den danske kommunalpolitiske historie, der lægges op til på Bornholm med sammenlægningen af de fem primærkommuner og Bornholms Amtskommune.

Det er væsentligt at bemærke, at det ikke er en strukturændring, som Folketinget presser ned over hovedet på Bornholm. Nej, ønsket om gennem kommunesammenlægninger at give Bornholm mere handlekraft er groet op nedefra. Det er bornholmernes egen beslutning, som det blev bekræftet ved folkeafstemningen på Bornholm den 29. maj sidste år, hvor der var flertal for sammenlægningen i alle kommunerne.

I den konservative folketingsgruppe har vi ikke ønsket at blande os i den bornholmske beslutningsproces, men vi er ikke i tvivl om, at den beslutning, som bornholmerne traf sidste år, er en rigtig beslutning. Derfor kan vi naturligvis støtte regeringens to lovforslag, som er blevet til efter forhandlinger mellem kommunerne på Bornholm og regeringen.

Efter lovforslaget får det nye Bornholms Regionsråd samme beslutningskompetence, som i dag er placeret hos henholdsvis Bornholms Amt og de fem primærkommuner, og tilskuds- og udligningsystemet bliver tilpasset, så der ikke rykkes ved den økonomiske balance mellem staten på den ene side og amt og kommuner på Bornholm på den anden side.

Det Konservative Folkeparti kan støtte lovforslagene og vil i øvrigt gerne benytte lejligheden til her under Folketingets første behandling af forslagene at ønske Bornholm tillykke med den trufne beslutning om kommunesammenlægningen. Vi er overbevist om, at det er en rigtig beslutning.

Kristen Touborg (SF):

I SF finder vi, at processen, der har foregået, har været en rigtig proces, en god proces. Det finder vi, fordi tingene er foregået decentralt og ikke er kommet ovenfra og trykket ned over hovedet på bornholmerne. Det er altafgørende.

Vi har haft en debat om betydningen af beslutningen her. Der er ingen, der er i tvivl om betydningen for Bornholm. Vi kan måske sætte nogle spørgsmålstejn ved, hvad betydningen kan være for resten af landet. Men det skal jeg ikke lægge op til yderligere diskussion om. Jeg mener, at det har vi sådan været rundt om.

Men det er altså efter vores opfattelse utrolig vigtigt, at tingene foregår sådan, at det er befolkningen, der ønsker forandringerne, og at det ikke er noget, den får trykket ned over hovedet. Det gælder på Bornholm og også for eventuelle fremtidige kommunale strukturændringer.

De økonomiske konsekvenser af sammenlægningen, hvor Bornholms Regionskommune ifølge forslagene ikke stilles ringere efter sammenlægningen, end de står i dag, er vi enige i må være sådan, og det må være sådan, at vi må holde meget nøje øje med, ikke mindst i en tid, hvor der skæres ned ude i regionerne, at det også kommer til at stå til troende. Det vil jeg godt give et løfte om at jeg vil være medvirkende til.

Så vil jeg gerne oplyse, at SF vil arbejde for mulighederne for, at der kan afholdes åbne udvalgs møder. Det her vil efter vores opfattelse være en fin lejlighed til at få afprøvet åbne udvalgs møder i kommunalbestyrelsen i et geografisk afgrænset område og i forbindelse med, at der nu laves speciel lovgivning for Bornholm. Så det kan man forvente at vi vil komme med et ændringsforslag om.

Så vil jeg kun tilføje, at der er jo ingenting, der tyder på, at spørgsmål om åbenhed i kommunerne er blevet uaktuelt.

Vi vil under udvalgsarbejdet have nærmere belyst nogle arbejdsmarkedspolitiske spørgsmål vedrørende bl.a. tjenestemænds rettigheder i forbindelse med nye jobfunktioner samt sammenlægningsudvalgets pligt til at vurdere den enkeltes arbejdssituation.

Det er jo ikke mindst vigtigt i et udkantsområde som Bornholm, at man dér også er i stand til at fastholde dygtige medarbejdere, og derfor tror vi altså, at det er ret vigtigt, at man er meget opmærksom på de forhold.

Men SF er positiv over for lovforslagene, og vi vil arbejde for, at vi kan få en hurtig udvalgsbehandling, så vi kan nå at være færdige i rette tid.

Og så glæder vi os til at komme over at se åstedet den 11. marts.

Pernille Falcon (EL):

Enhedslisten kan tilslutte sig de to forslag og vil på baggrund af det sene tidspunkt undlade at gennemgå hele sagsforløbet, som de tidligere ordførere har været inde på, men sige, at vi kan tilslutte os de synspunkter, som hr. Jeppe Kofod fra Socialdemokratiet fremhævede i den her sammenhæng.

Der er nogle ting, vi i forbindelse med udvalgsarbejdet vil hive fat i. Det handler dels om arbejdsmarkedsforholdene, hvor der ligger et høringssvar bl.a. fra KTO, der ønsker præciseret, at man ikke kun skal medtage overenskomsten som en individuel rettighed, men at de kollektive rettigheder skal gå med over ved sammenlægningen. Det er bare et enkelt eksempel på nogle af de ting, vi vil hive fat i i det videre udvalgsarbejde.

Vi kan selvfølgelig tilslutte os, at det kommer til at hedde Bornholms Regionskommune; det er for latterligt at gå ind og ændre på det, når man i øvrigt har bakket op om de initiativer, der har ligget lokalt. Det er jo en kommunesammenlægning og en regionsdannelse, som kommer nedefra, så det ville være totalt fjollet, hvis man går ind og ændrer på det fra politisk hold helt ned på navnesiden.

Hvad angår SF's forslag om en større grad af åbenhed også i udvalgsarbejdet, synes vi, det lyder spændende, fordi det er fint, hvis der bliver åbnet mulighed for det i langt større grad i kommunerne; så det kunne være en oplagt mulighed for at trække det med ind i det videre arbejde.

Hvad angår bemærkningerne om ikke at stille Bornholm ringere end i dag, er det jo værd at hive fat i alle de forslag, der ligger i forbindelse med finansloven, og der er vi meget enige i hr. Jeppe Kofods kritiske bemærkninger om de massive forringelser, som regeringens finanslovsforslag indebærer for bornholmerne, og det vil vi da gøre vores til at få fejlet af bordet.

Kl. 19.10

Bodil Kornbek (KRF):

Som ordfører vil jeg forholde mig til de her to lovforslag og ikke begynde en debat om, hvorvidt amter skal nedlægges eller ej.

Lovforslagene nr. L 65 og L 66 drejer sig jo om, at de bornholmske kommuner slås sammen til én kommune, der tillige skal varetage amtskommunale opgaver. Med dette forslag vil Bornholm jo benævnes Bornholms Regionskommune med streg under dette.

Det er jo ikke en ny struktur, der bliver påtvunget Bornholm, men det er et lokalt ønske, og en afstemning gav en klar tilkendegivelse om, at det var dette, bornholmerne ønskede; derfor imødekommer vi det selvfølgelig i Folketinget.

Forud for Folketingets behandling har der været en forhandling mellem regeringen og de lokale bornholmske organer, og forslaget har været til høring hos de implicerede parter. Det er tilfredsstillende, at de lokale ønsker, som er kommet frem i dialogen, også så vidt muligt er blevet imødekommet med dette forslag.

Vi noterer os, at det har været en væsentlig forudsætning for de bornholmske kommunalbestyrelser, at de statslige tilskud til Bornholm ikke forringes som følge af sammenlægningen. Sammenlægningen vil uundgåeligt på kortere sigt medføre såvel øgede udgifter som en mindre øget indtægt, men alt det er der taget højde for i lovforslaget.

Kristeligt Folkeparti synes, at lovforslaget virker fornuftigt. Det er selvfølgelig ikke muligt på forhånd at forudsige alle konsekvenser af sammenlægningen, men viser der sig på sigt at opstå problemer af den ene eller den anden art, hvis løsning kræver Folketingets deltagelse, vil vi selvfølgelig se på det til den tid.

Det er vigtigt, at der nu bliver så gode arbejdsbetingelser som muligt både i forhold til den nye struktur og de praktiske opgaver, der selvfølgelig vil være i den forbindelse. Vi skal være opmærksomme på, at udviklingen og arbejdet vil komme borgerne på Bornholm til gavn.

Det bliver spændende fremover at følge, hvordan det her det udvikler sig, og hvilke konsekvenser det ellers kan få for Danmark.

Indenrigs- og sundhedsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Tak for de mange gode indlæg og de mange klare tilsagn om støtte til disse lovforslag. Det tegner jo et billede af og en prognose for, at et enigt Folketing kan ende med at skabe de rammevilkår, som Bornholm selv har efterspurgt, og det tillægger jeg i hvert fald selvstændig værdi. Det

håber jeg også at andre vil gøre i afvejningen af eventuelle yderligere spørgsmål.

Nu kan jeg forstå, at der skulle være et særligt behov på Bornholm for åbenhed i udvalgsarbejdet. Jeg bekræfter gerne, at der er brug for åbenhed i det kommunalpolitiske arbejde, men jeg er ikke af den opfattelse, at der skulle være et særligt behov på Bornholm. Derfor er det måske i virkeligheden andre steder, man skulle veje den problemstilling ind, end i en lov, der specifikt retter sig mod at efterkomme nogle ønsker, der er formuleret på Bornholm.

Når jeg har sagt det, vil jeg også gerne tilslutte mig de kloge ord, der blev sagt fra den kloge formand for Folketingets Kommunaludvalg, hr. Poul Nødgaard, om, at lejligheden i dag passende var en lejlighed, der kunne bruges til at ønske Bornholm tillykke.

Det var den ene ting, der meget klart blev sagt i udvalgsformandens første indlæg, og det andet var, at det her var jo ikke nogen generel strukturdebat. Det sidste er jeg også meget enig i, for Bornholm er jo en unik ø, og en unik ø kalder jo på unikke løsninger. Jeg betragter det her som en unik løsning, som er skabt for at imødekomme nogle ønsker på den unikke ø Bornholm, og ikke som nogen sikker forløber for nogen bestemt strukturudvikling i den resterende del af det danske samfund.

Det siger jeg ikke for at afskære nogen debat omkring strukturudviklingen i øvrigt, men jeg tror bare, at vi alle må indrømme – og hr. Poul Nødgaard var jo selv inde på det i sammenligningen mellem befolkningsgrundlaget i Ringsted, tror jeg det var, og på Bornholm – at der er nogle rammevilkår, der er meget forskellige, som i sig selv gør, at man ikke bare kan kopiere den løsning, vi nu er i gang med at etablere på Bornholm, ud på resten af Danmark.

Kl. 19.15

Lad os nu holde os til, at vi skaber en unik løsning til en unik ø, og i øvrigt også betone, som flere af ordførerne har været inde på, at her honorerer vi nogle ønsker, der er vokset op nedfra. Det skal vi jo kvittere for ved at lette vejen.

Det er også baggrunden for, at jeg har valgt i det forslag, som nu er til første behandling, at imødekomme det ønske, der i første omgang ikke blev imødekommet, nemlig ønsket om, at man betonedede det unikke ved at benævne den kommunaldannelse, der nu finder sted, Bornholms Regionskommune, og benævne den kommunalbestyrelse, der dannes på Bornholm,

Bornholms Regionsråd, for også på den måde at bidrage til at understrege, at Bornholm er unik.

Selv om befolkningstallet på Bornholm – sådan vejet isoleret af – måske ikke i sig selv rækker til at være region i ordets almindelige forstand, så er de særlige omstændigheder, der knytter sig til, at Bornholm er en ø, vand hele vejen rundt, og den geografiske placering, Bornholm har, af en sådan karakter, at det giver god mening, at Bornholm udadtil også i forhold til det europæiske samarbejde, i forhold til Østersøsambejdet kan signalere denne her særlige position.

Det synes jeg er vigtigt, og jeg er også glad for at have kunnet lytte mig frem til, at der er enighed i hele Folketinget om, at vi nu holder fast ved de benævnelser, som vi har fundet frem til i dialog med Bornholm.

Det kommer til at give Bornholm, det er jeg slet ikke i tvivl om, en stærk platform, hvorfra Bornholm selv kan være med til at løse Bornholms egne problemer, og hvorfra Bornholm og bornholmerne selv kan være med til at skabe stadig bedre rammevilkår.

Når jeg siger det, er det også, fordi jeg er lidt ked af, at Socialdemokratiets ordfører ikke kunne dy sig for at bringe andre elementer ind i denne debat. Jeg har oplevelsen af, at vi her er i gang med at diskutere en sammenlægningslov, og jeg vil gerne sige, at denne regering deltager gerne både på den korte bane og den lange bane i kapløbet om, hvem der bedst varetager regionalpolitiske interesser i dette land. For skal vi ud i sådan et kapløb, bliver vi også nødt til at se på de historiske strækninger, der er gennemført, og så tror jeg ikke, at den tidligere regering kommer godt ud af den sammenligning.

Det er jo helt klart, at de generelle ændringer, der gennemføres i finansloven, naturligvis også har effekt på Bornholm. Det gælder jo begge veje, som Venstres ordfører også meget præcist var inde på det, at de merbeskatninger, som den daværende regering havde lagt op til, og som også ville slå negativt igennem på erhvervslivet på Bornholm, er løftet ud. Så det virker jo begge veje, og jeg er ikke et sekund i tvivl om, at den politik, regeringen står for, generelt har en positiv effekt, og derfor har den også en positiv effekt på Bornholm.

Det er jo også Socialdemokratiets ordfører bekendt, at der er indledt en dialog mellem viden- skabsministeren og Bornholm i kølvandet på beslutningerne om Center for Regional- og Turis- meforskning. Det er i øvrigt ikke noget, jeg skal

gå videre ind i, det er jo ikke mit ressort, men der er indledt en dialog.

Det er jo et signal om, at denne regering står fuldt ved den regeringserklæring, som den daværende regering indgik som forudsætning for det her, og at denne regering i øvrigt på alle punkter er meget opmærksom på det regionalpolitiske, udsender selv om ganske kort tid – hvis det ikke allerede er sket her i talende stund – en vejledning om vurdering af regionale konsekvenser til alle ressortministre, som forpligter den enkelte minister til i forbindelse med al lovgivningsarbejde at indveje regionalpolitiske hensyn, altså gøre sig en overvejelse om: Hvordan påvirker den lov, jeg nu sidder med, og som muligvis har et helt andet sigte, nemlig et forsvarspolitisk sigte eller et uddannelsesmæssigt sigte, det regionalpolitiske?

KL 19.20

Jeg er bekendt med, at økonomi- og erhvervsministeren sidder og arbejder med en redegørelse om udflytning af statslige arbejdspladser for nu blot at nævne to konkrete initiativer, som har det sigte at skabe leverum i alle danske regioner. Det er også en integreret del i denne regerings regeringsgrundlag, at vi ønsker en samfundsudvikling, hvor alle dele af det danske samfund oplever at have adgang til den vækst, der præger det danske samfund. Det står altså – bliver jeg nødt til at sige, og det kan jo også dokumenteres – i skærende kontrast til den udvikling, der har været i det danske samfund historisk, hvor vi har oplevet markant vægt knyttet til nogle ganske bestemte regioner i Danmark og så ikke så mange andre steder.

Jeg nævner ikke det her for at gå ind i nogen stor debat, jeg tog det sådan set bare frem som nogle små korte bemærkninger lidt i ærgrelse over, at det nu blev et tema, for jeg synes, at det signal, som Bornholm har brug for, er et signal om, at et enigt Folketing nu honorerer det ønske, der er på Bornholm og skaber den ramme, der skal til, for at Bornholm kan gå til stemmeurnerne endnu engang den 29. maj 2002, og det er der i hvert fald med debatten, som den har forløbet her i dag, en meget god prognose for kan ske.

Jeg skal i hvert fald gøre, hvad jeg kan for at bidrage til et hurtigt og smidigt udvalgsarbejde, således at lovgivningen kan være på plads i rigtig god tid inden valget på Bornholm i maj, og så

ønsker jeg i øvrigt Kommunaludvalget en god tur til Bornholm den 11. marts.

(Kort bemærkning).

Jeppe Kofod (S):

Jeg har heller ikke noget ønske om at gå ind i en stor polemik omkring de spørgsmål her, men jeg mener bare, at det er utrolig vigtigt, at grundlaget for kommunesammenlægningen er på plads. Her er der både et lovgivningsmæssigt grundlag, der er et kommunaløkonomisk grundlag, herunder at de omstillingsomkostninger, der er ved sammenlægning af kommunerne, også bliver taget i betragtning. Jeg skal selvfølgelig også her opfordre regeringen til, hvis der kommer yderligere omkostninger i forbindelse med omstillingen, at man så forhåbentlig vil være med til at levere kroner til det.

Så den tredje ting, som er samfundsøkonomiske forhold: Her må jeg sige til regeringen, at det ikke bare er noget, jeg står og siger fra Socialdemokratiets side. Jeg har et brev fra et samlet Bornholm, hvor man påpeger, at man mister 30 statslige arbejdspladser som følge af regeringens finanslovsforslag for 2002. Det lyder måske ikke af meget, men omregner man det til københavnske forhold, kan man gange med en faktor 50, og så ville det svare til 1.500 arbejdspladser i Københavnsområdet.

Det er meget i en region, som i forvejen har en reel arbejdsløshed på 20 pct. Det er sådan nogle ting, man er nødt til at vurdere, og derfor er man nødt til at skifte sindelag fra regeringens side. Det er det, jeg opfordrer til, og jeg håber, at man vil være lidt mere åben over for det end blot at betragte det som kritik. Det er konstruktivt, det er en opfordring, jeg håber, man tager imod den.

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslagene overgik derefter til anden behandling.

Afstemning

Den fg. formand (Inge Dahl-Sørensen):

Jeg foreslår, at lovforslagene henvises til Kommunaludvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

8) Første behandling af lovforslag nr. L 63: Forslag til lov om ændring af lov om hjemmesygeplejerskeordninger. (Indførelse af mulighed for privat hjemmesygepleje).

Af indenrigs- og sundhedsministeren (Lars Løkke Rasmussen).

(Fremsat 29/1 2002).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Ester Larsen (V):

Folketinget har set det her lovforslag før, men i denne omgang ser jeg mere fortrøstningsfuld hen til behandlingen af det end tidligere.

Formålet med lovforslaget er stadig det samme, nemlig at skabe mere fleksibilitet og nye udviklingsmuligheder i løsning af de kommunale opgaver. Samtidig åbnes der mulighed for, at kommuner kan skabe større valgfrihed for den enkelte borger ved, at der kan tilbydes flere valgmuligheder for omsorg og pleje.

Lovforslaget indeholder endvidere en opstramning på retssikkerhedsområdet, idet det ikke længere vil være muligt for kommuner at overlade myndighedsopgaver til selvejende institutioner. Der er dog indeholdt en overgangsbestemmelse, der sikrer videreførelse af eksisterende aftaler.

Hovedforslaget, som altså sikrer mulighed for, at den enkelte kommune kan indgå aftale med en privat virksomhed om udførelse af vederlagsfri sygepleje, imødekommer et ønske fra KL. Som det fremgår af høringssvar og af tidligere behandlinger, er KL optaget af at få flere frihedsgrader i tilrettelæggelsen af hjemmesygeplejeordning under respekt af lokale ønsker og behov.

KL 19.25

Forslaget udspringer således af et ønske fra kommunerne. Flere kommuner samarbejder nemlig med private om omsorgsopgaven, og her kan det være en særlig barriere for sammenhængen mellem plejen og omsorgen, at hjemmesygeplejersker som hovedregel ikke lovligt kan ansættes i samme virksomhed som det øvrige plejepersonale.

Når jeg siger som hovedregel, så skyldes det jo, at tilsynsrådet for Københavns Amt har erfare, at Søllerød Kommune helt lovligt har indgået en aftale om drift af et plejehjem med en pri-

vat virksomhed alene efter serviceloven. Det betyder, at privatansatte sygeplejersker her fuldt lovligt varetager sygeplejeopgaver for de dér boende borgere.

Men det er uhyre vigtigt at understrege, at lovforslaget ikke rækker en tøddel hverken ved borgernes rettigheder eller ved kommunens pligter. Kommunerne skal fortsat stå for den overordnede planlægning og for visitation af patienterne til ordningen.

Kommunen har det fulde ansvar for opgavevaretagelsen. Kommunerne skal føre tilsyn med, at borgerne får den service, de har krav på. Der sker ingen ændringer i borgernes klagemuligheder, og privatansatte sygeplejersker er underlagt samme krav om tavshedspligt m.v.

Det er også værd at bemærke, at flere af brugerorganisationerne peger på, at forslaget alene rummer valgmulighed for kommunerne, men ikke for borgeren. Der udtrykkes derfor et ønske om, at forslaget skal gå videre, således at kommunerne tilpligtes at tilbyde borgerne valgmulighed mellem et offentligt og et privat tilbud.

Det er mig magtpåliggende at understrege, at der ikke med dette forslag rettes nogen form for kritik af danske hjemmesygeplejersker. De har generelt et meget højt fagligt niveau, også et højt menneskeligt niveau. Men sygeplejerskers kompetencer og kvalifikationer er uafhængige af ansættelsesformen. Det ses bl.a. af, at der ydes et meget stort og et meget dygtigt arbejde af sygeplejersker ansat hos speciallæger, praktiserende læger, privathospitaler og som vikarer.

Det er beklageligt og dybt uheldigt, hvis der breder sig den opfattelse, at privatansat personale leverer ringere arbejde end offentligt ansatte. Der leveres kvalitetsarbejde i begge regier, men muligheden for fleksibel og integreret arbejdstilrettelæggelse er nu mest optimal, når de involverede medarbejdere har én og samme arbejdsgever.

Det er baggrunden for dette forslag, som vi håber får støtte fra et flertal i Folketinget.

Karen J. Klint (S):

Da vores ordfører, René Skau Björnsson, er forhindret i at deltage i Tingets møde i dag, skal jeg læse hans ordførertale op.

Det ser ud, som om femte gang bliver lykkens gang for de nuværende regeringspartier. Det er nemlig femte gang, vi behandler dette forslag. Tingene har, siden vi sidst behandlede forslaget, forandret sig herinde i Folketinget. Denne gang er forslaget ikke stillet af oppositionspartierne i